

Irena Czaja-Hliniak

Wybrane metody finansowania usług publicznych przez miasta metropolitalne

Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio H, Oeconomia 46/3,
341-349

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wydział Prawa i Administracji, Katedra Prawa Finansowego,
Krakowska Akademia im. A. F. Modrzewskiego

IRENA CZAJA-HLINIAK

*Wybrane metody finansowania usług publicznych
przez miasta metropolitalne*

Selected methods of financing public services by metropolitan cities

Słowa kluczowe: dotacje, organizacje pozarządowe, działalność pożytku publicznego, koncesje, partnerstwo publiczno-prywatne

Key words: grants, NGOs, public benefit activity, concessions, public-private partnership

Wstęp

Konstytucja RP dokonuje podziału zadań publicznych wykonywanych przez jednostki samorządu terytorialnego (JST) na zadania własne służące zaspokajaniu potrzeb wspólnoty samorządowej oraz na zadania zlecone. W art. 167 znajduje odzwierciedlenie zasada adekwatności środków, czyli zapewnienia JST udziału w dochodach publicznych odpowiednio do przypadających im zadań, wynikająca wprost z ratyfikowanej przez Polskę w 1993 r. Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego¹. Samorządom przyznaje się dochody, dające prawnofinansową

¹ Dz.U. z 1994 r., nr 124, poz. 607, ze zm.

gwarancję ich samodzielności², polegającą na zagwarantowaniu dochodów stwarzających faktyczną możliwość realizacji przyznaných im zadań publicznych³.

Karta za jedną z podstawowych uznaje zasadę pomocniczości (subsydiarności), zgodnie z którą realizacja zadań publicznych winna mieć miejsce na możliwie najniższym szczeblu organizacyjnym. Zgodnie z tym gmina przekazuje organizacjom i innym podmiotom kompetencje i środki tam, gdzie jest to możliwe, natomiast podmioty te uczestniczą aktywnie we współpracy z gminą.

1. Usługi publiczne jako przesłanka współpracy gminy z podmiotami niepublicznymi

Wykonując zadania publiczne, jednostki organizacyjne gminy świadczą różnorodne rodzaje usług na rzecz mieszkańców, w zakresie działalności bieżącej, służące zaspokajaniu potrzeb lokalnych. Istotna jest również realizacja przedsięwzięć o charakterze rozwojowym, które zapewnią w przyszłości możliwości świadczenia usług. W dobie kryzysu gospodarczego niezbędne staje się pozyskiwanie środków na realizację celów ze wszystkich możliwych źródeł, w tym w ramach współpracy z podmiotami niepublicznymi. Współpraca ta służy zwiększaniu efektywności realizowanych zadań. Obowiązujące przepisy stwarzają wiele możliwości i dostosowania form współpracy do kategorii realizowanych zadań. Na podkreślenie zasługuje: powierzanie zadań podmiotom pożytku publicznego, zawieranie umów o zamówienia publiczne lub o koncesję na roboty budowlane czy usługi, zawieranie umów o partnerstwie publiczno-prywatnym oraz wspieranie inicjatyw lokalnych.

Wszystkie te formy współpracy mają miejsce w gminie – mieście metropolitalnym – Krakowie. Realizacja usług publicznych jest powszechnie uznawana za jeden z głównych powodów powoływania samorządu lokalnego rozumianego jako wspólnota mieszkańców, a nie jedynie jako władza lokalna. Usługi te w decydującym stopniu wpływają na jakość życia mieszkańców, a także na warunki inwestowania, a więc również na rozwój gospodarczy. Są one jednym z kluczowych czynników, od których zależy rozwój miasta. Stąd przyjęta przez Radę Miasta Krakowa w 2005 r. Strategia Rozwoju Krakowa⁴ określiła program podnoszenia jakości usług publicznych oraz program rozwoju samorządności lokalnej. Usługi publiczne rozumiane są jako działania, których skutkiem są konkretne

² I. Czaja-Hliniak, *Prawno-finansowe gwarancje samodzielności jednostek samorządu terytorialnego*, [w:] T. Wawak (red.), *Finansowanie jednostek samorządu terytorialnego*, WSA, Bielsko-Biała 2001, z. 6, s. 65.

³ E. Kornberger-Sokołowska, *Budżety jednostek samorządu terytorialnego w aspekcie decentralizacji i regionalizacji finansów publicznych*, [w:] E. Ruśkowski (red.), *System prawa finansowego*, t. 2, *Prawo finansowe sektora finansów publicznych*, Wolters Kluwer, Warszawa 2010, s. 245.

⁴ Uchwała nr LXXV/742/05.

dobra indywidualne lub wspólne, świadczone przez samorząd lokalny, przy czym z prawa do korzystania z nich nikt nie może być w społeczności wykluczony. Wśród bogatej gamy usług można wymienić przykładowo: organizowanie współpracy z przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi, promocję wydarzeń kulturalnych, sport i rekreację, ochronę zdrowia, edukację i wychowanie, pomoc społeczną. Drugi nurt to usługi w zakresie tworzenia i utrzymywania infrastruktury miejskiej.

2. Przekazywanie zadań organizacjom pozarządowym

Gminy mogą zlecać realizację zadań, udzielając równocześnie dotacji na ich finansowanie lub dofinansowanie. Podmioty, na rzecz których mogą być przekazywane zadania, ustalone zostały w ustawie z dnia 23 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego⁵. Składają się na nie dwie kategorie podmiotów: organizacje pozarządowe oraz inne podmioty (NGO), zwane również podmiotami trzeciego sektora.

Organizacjami pozarządowymi są, niebędące jednostkami sektora finansów publicznych i niedziałające w celu osiągnięcia zysku, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, ale posiadające zdolność prawną, w tym fundacje i stowarzyszenia. Do innych podmiotów należą: osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie szeregu przepisów o stosunku państwa do różnych kościołów i związków wyznaniowych, stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, spółdzielnie socjalne, spółki akcyjne i spółki z o.o. oraz kluby sportowe będące spółkami, które nie działają w celu osiągnięcia zysku oraz przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych i nie przeznaczają zysku do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy i pracowników (art. 3 ust. 2 i 3). Warunek stanowi prowadzenie przez jednostki w ramach działalności statutowej działalności pożytku publicznego. Ustawa reguluje szeroki katalog zadań, które mogą być zlecane (art. 4)⁶. Zlecenie zadań dokonywane jest zgodnie z zasadami zawartymi w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁷. Przewidują one, iż z budżetu JST (gminy) mogą być udzielane dotacje celowe, na rzecz podmiotów nie zaliczanych do sektora finansów publicznych i niedziałających w celu osiągnięcia zysku, na cele publiczne, związane z realizacją zadań tych podmiotów, a także na dofinansowanie inwestycji związanych z realizacją tych

⁵ Tj. Dz.U. z 2010 r. nr 234, poz. 1536, ze zm.

⁶ K. Płonka-Bielenin, *Zakres pojęcia „zadania publiczne” i próba określenia istoty ich realizacji przez organizacje pożytku publicznego*, „Administracja” 2008, nr 2, s. 147.

⁷ Dz.U. nr 157, poz. 1240, ze zm.; art. 219 i 221.

zadań. Art. 5 ustawy o działalności pożytku publicznego reguluje formy współpracy. Polegają one w szczególności na zleceniu organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych, wzajemnym informowaniu się o planowanych kierunkach działalności, konsultowaniu projektów aktów normatywnych z radami działalności pożytku publicznego czy zawieraniu umów o wykonanie inicjatywy lokalnej. Zlecenie realizacji zadań może mieć formy powierzenia wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji lub wspierania wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji⁸. JST mogą także udzielać pożyczek, gwarancji oraz poręczeń organizacjom pozarządowym. NGO mogą uzyskiwać dofinansowanie ze środków europejskich praktycznie na prawie wszystkie działania o charakterze nieinwestycyjnym.

Jeden ze sposobów realizacji istotnych zadań znajduje wyraz w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁹. W świetle art. 16 obowiązek realizacji zadań pomocy społecznej spoczywa, oprócz organów administracji rządowej, na JST, w tym przede wszystkim na gminach. Gmina nie może odmówić pomocy osobie potrzebującej, nie mogą jej również odmówić podmioty realizujące zadania na zlecenie gminy.

Ustawa o działalności pożytku publicznego w art. 5a wprowadziła obowiązek uchwalania przez organ stanowiący gminy, po konsultacjach z NGO, rocznego programu współpracy z tymi jednostkami, do 30 listopada roku poprzedzającego. Organ stanowiący może również (fakultatywnie) uchwalić wieloletni program współpracy. Organ wykonawczy gminy jest obowiązany przedłożyć organowi stanowiącemu sprawozdanie z realizacji programu współpracy za rok poprzedni, nie później niż do 30 kwietnia następnego roku. Ustawa określa szczegółowo treść programu, w którym m.in. muszą być zawarte: okres i sposób realizacji zadań publicznych, sposób przeprowadzenia konkursu ofert, a zwłaszcza wysokość środków przeznaczanych na realizację programu.

Zarządzenie Prezydenta Miasta Krakowa z 2011 r.¹⁰ współpracę z organizacjami pozarządowymi¹¹ sytuuje w kompetencji Wydziału Spraw Społecznych – Referatu Miejskiego Ośrodka Wspierania Inicjatyw Społecznych (MOWIS). Współpracą zajmują się również inne wydziały (jednostki) merytoryczne Urzędu

⁸ M. Józwiak, I. Kopczyńska, *Regulacje dotyczące udzielania dotacji dla podmiotów spoza sektora finansów publicznych*, „Finanse Komunalne” 2004, nr 4, s. 28.

⁹ Tj. Dz.U. z 2009 r. nr 175, poz. 1362, ze zm.

¹⁰ Zarządzenie nr 13/2011 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 12.01.2011 r. w sprawie podziału na wewnętrzne komórki organizacyjne oraz szczegółowego zakresu działania Wydziału Spraw Społecznych; akty dotyczące współpracy z NGO znajdują się na: <http://ngo.krakow.pl>.

¹¹ O współpracy w latach 2006–2011 w: I. Czaja-Hliniak, *Współdziałanie gmin z organizacjami pozarządowymi na przykładzie miasta metropolitalnego*, „Finanse Komunalne” 2012, nr 1–2, s. 109–120.

Miasta Krakowa (UMK). Uchwała Rady Miasta Krakowa w sprawie programu współpracy na rok 2011 po raz pierwszy zawarła w nim oprócz szczegółowego opisu zadań również plan wydatków¹². Aktualnie prowadzone są także prace nad Wieloletnim Programem Współpracy na lata 2012–2014.

Uchwałą nr XXXII/402/11 z dnia 23 listopada 2011 r. Rada Miasta Krakowa przyjęła Program współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi na 2012 r.¹³. Program przewiduje realizację zadań w zakresie trzech celów objętych Strategią Rozwoju Krakowa: I – Kraków miastem przyjaznym rodzinie, atrakcyjnym miejscem zamieszkania i pobytu, II – miastem konkurencyjnej nowoczesnej gospodarki i III – europejską metropolią o ważnych funkcjach nauki, kultury i sportu. W ramach 33 kategorii celów określonych w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego miasto w 2012 r. przewidziało do realizacji 16 szczegółowych celów w zakresie: 1. pomocy społecznej (w tym rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej), 2. działalności na rzecz integracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, 3. działalności charytatywnej, 4. ochrony i promocji zdrowia, 5. działalności na rzecz osób niepełnosprawnych, 6. działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym, 7. działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, 8. edukacji, oświaty i wychowania, 9. wypoczynku dzieci i młodzieży, 10. kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, 11. wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, 12. ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego, 13. ratownictwa i ochrony ludności, 14. promocji i organizacji wolontariatu, 15. przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, 16. działalności na rzecz NGO w zakresie przewidzianym we wspomnianym art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego.

Uchwała przewidziała finansowe i pozafinansowe formy współpracy. Finansowe formy polegają na zleceniu zadań publicznych w trybie otwartego konkursu ofert, wyjątkowo w trybie art. 19a¹⁴ ustawy o działalności pożytku publicznego. Dla realizacji zadań przewidziano oba ustawowe tryby¹⁵, tj. powierzanie wykonania zadań publicznych wraz z udzielaniem dotacji na finansowanie ich realizacji oraz wspieranie wykonywania zadań publicznych wraz z udzielaniem dotacji

¹² Uchwała nr CXI/1510/10 Rady Miasta Krakowa z dnia 6 października 2010 r. w sprawie przyjęcia Programu współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi [...] na rok 2011, zm.: uchwała nr XVI/175/11 Rady Miasta Krakowa z dnia 25 maja 2011 r.

¹³ <http://www.bip.krakow.pl>

¹⁴ Wśród łącznych warunków przewidziane jest m.in., iż: wysokość dofinansowania lub finansowania zadania publicznego nie przekracza kwoty 10000 zł, zadanie ma być realizowane w okresie nie dłuższym niż 90 dni, łączna kwota przekazana tej samej organizacji nie może przekroczyć 20000 zł oraz łączna kwota dotacji przekazana w tym trybie nie może przekroczyć 20% dotacji planowanych na realizację zadań publicznych przez NGO.

¹⁵ Art. 5 ust. 4.

na dofinansowanie ich realizacji. Powierzenie zadań może przybierać charakter współpracy wieloletniej, jednak na okres nie dłuższy niż 5 lat. Ponadto dzielnice miasta mogą uznawać określone zadania za priorytetowe i przeznaczać na nie środki.

Miasto podejmuje szereg pozafinansowych form współpracy z NGO. Należy do nich m.in. informowanie, konsultowanie i promowanie działalności NGO oraz wzmacnianie ich potencjału technicznego i organizacyjnego.

Priorytetowe zadania publiczne zaplanowane do realizacji we współpracy z NGO, tak przez miasto, jak i przez dzielnice, wraz z określeniem wysokości środków finansowych oraz sposobu realizacji, określone zostały szczegółowo w załącznikach do programu, z zastrzeżeniem, iż kwoty przeznaczone na realizację zadań mogą ulec zmianie w zależności od możliwości finansowych miasta. Uchwała określa również sposób powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert.

W 2012 r. miasto zaplanowało na zlecenie zadań przez miejskie jednostki organizacyjne sumę 56 549 584 zł. Dominującą rolę odgrywa Wydział Spraw Społecznych, a w jego strukturze w szczególności Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS), dla którego przeznaczono 44 164 585 zł (z tego na pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób – 37 726 644 zł), MOWIS – 1 190 000 zł oraz Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa Ds. Osób Niepełnosprawnych – 29 000 zł. Ponadto na zlecenie zadań mają zaplanowane: Wydział Sportu – 3 000 000 zł, Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego – 7 790 000 zł, Biuro ds. Ochrony Zdrowia – 50 000 zł, Wydział Strategii i rozwoju Miasta – 40 000 zł oraz Wydział Kształtowania Środowiska – 20 000 zł. Należy zaznaczyć, że aż 54 zadania realizowane są w trybie otwartego konkursu ofert, a tylko 5 zadań w trybie pozakonkursowym. Wszelkie zadania zaplanowane przez dzielnice do realizacji we współpracy z NGO zamykają się kwotą 265 200 zł i realizowane są w trybie otwartego konkursu ofert.

W ramach szerokiego zakresu działalności MOPS (30 rodzajów zadań na 59 zadań) poszukiwane są optymalne rozwiązania, m.in. pozwalające wypełnić lukę po zlikwidowanych formach działalności, np. wyodrębnionych rachunkach dochodów jednostek budżetowych.

3. Realizacja zadań w formie partnerstwa publiczno-prywatnego

Inwestycje mogą być realizowane przy współpracy z podmiotami niepublicznymi w kilku formach, wśród których należy wyróżnić zamówienia publiczne, umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym oraz koncesje na roboty budowlane lub usługi, przy czym formy te w wielu elementach są zbieżne lub występują

równocześnie. Partnerstwo publiczno-prywatne jest instytucją stosunkową nową, rokującą jednak duże nadzieje JST.

Zgodnie z ustawą z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym¹⁶ przedmiotem partnerstwa jest wspólna realizacja przedsięwzięcia oparta na podziale zadań i ryzyk między podmiotem publicznym i partnerem prywatnym (art.1 ust. 2). Partnerem prywatnym może być przedsiębiorca lub przedsiębiorca zagraniczny, natomiast przedsięwzięciami mogą być: budowa lub remont obiektu budowlanego, świadczenie usług, wykonanie dzieła, w szczególności wyposażenie składnika majątkowego w urządzenia podwyższające jego wartość lub użyteczność oraz inne świadczenie połączone z utrzymaniem lub zarządzaniem składnikiem majątkowym, który jest wykorzystywany do realizacji przedsięwzięcia publiczno-prywatnego lub jest z nim związany (art. 2). Zgodnie z art. 3 istnieją 3 sposoby wyboru partnera prywatnego zależne od metody rozliczania się między partnerami. Jeżeli wynagrodzeniem partnera prywatnego jest prawo do pobierania pożytków z przedmiotu partnerstwa publiczno-prywatnego albo przede wszystkim to prawo wraz z zapłatą sumy pieniężnej, do wyboru partnera prywatnego i umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym, w zakresie nieuregulowanym w ustawie stosuje się przepisy ustawy z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi¹⁷, w pozostałych przypadkach – ustawę z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹⁸. W przypadkach, w których nie ma zastosowania ustawa o koncesji ani Prawo zamówień publicznych, wyboru partnera prywatnego dokonuje się w sposób gwarantujący zachowanie uczciwej i wolnej konkurencji oraz przestrzeganie zasad równego traktowania, przejrzystości i proporcjonalności, przy odpowiednim uwzględnieniu przepisów ustawy, a w przypadku wniesienia przez partnera publicznego wkładu własnego¹⁹ będącego nieruchomością, także przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami²⁰.

Gmina Miejska Kraków ma już na swym koncie realizacji inwestycji komunalnych we współpracy z podmiotem prywatnym. W 2009 roku w ramach koncesji na roboty budowlane został wykonany podziemny parking w okolicy Wawelu. Oprócz inwestycji realizowanych w ramach koncesji (czyli tzw. małego partnerstwa publiczno-prywatnego), miasto Kraków przygotowuje liczne

¹⁶ Dz.U. z 2009 r. nr 19, poz. 100, ze zm.

¹⁷ Dz.U. nr 19, poz. 101, ze zm.

¹⁸ T.j. Dz.U. z 2007 r. nr 223, poz. 1655, ze zm.

¹⁹ Wkład własny to świadczenie podmiotu publicznego lub partnera prywatnego polegające w szczególności na: poniesieniu części wydatków na realizację przedsięwzięcia, w tym sfinansowaniu dopłat do usług świadczonych przez partnera prywatnego w ramach przedsięwzięcia, a także wniesieniu składnika majątkowego (czyli nieruchomości, jej części składowej lub przedsiębiorstwa, rzeczy ruchomej oraz prawa majątkowego).

²⁰ Dz.U. z 2010 r. nr 102, poz. 651, ze zm.

oferty dla inwestorów prywatnych z myślą o realizacji w formule partnerstwa publiczno-prywatnego. Wśród ofert są kolejne parkingi, inwestycje sportowo-rekreacyjne, mieszkalne, użyteczności publicznej oraz infrastruktura drogowa. W ramach iasta działania związane z partnerstwem prowadzi także Zarząd Infrastruktury Sportowej, przygotowując oferty inwestycyjne z zakresu obiektów sportowych i rekreacyjnych²¹.

Aktualnie przygotowane są oferty 14 inwestycji: 3 parkingi podziemne, 5 obiektów komunalnych (m.in. Krakowski Ratusz Komunalny i Nowy Urząd Stanu Cywilnego Miasta), 5 obiektów sportowo-rekreacyjnych (m.in. wielofunkcyjna hala widowiskowo sportowa, Hala stulecia wraz z Centrum Sportu Niepełnosprawnych) oraz 2 zespoły budynków mieszkań komunalnych.

W ostatnim przypadku przedmiotem inwestycji będzie zaprojektowanie, wybudowanie (przy zapewnieniu własnego finansowania) i zarządzanie (w tym ponoszenie wydatków eksploatacyjnych) przez partnera prywatnego budynkami mieszkalnymi wielorodzinnymi (346 lokali mieszkalnych). Wynagrodzenie partnera prywatnego pochodzić będzie w ponad 50% z płatności od miasta w postaci opłat za dostępność. Pozostałą część wynagrodzenia stanowią będą wpływy z komercyjnego najmu części lokali usługowych. Partner prywatny wybrany zostanie w trybie Prawa zamówień publicznych²².

Zakończenie

W dobie kryzysu gospodarczego niezbędne staje się pozyskiwanie środków na realizację celów ze wszystkich możliwych źródeł, w tym w ramach współpracy z podmiotami niepublicznymi.

Gminy mogą zlecać realizację zadań, udzielając równocześnie dotacji na finansowanie lub dofinansowanie na rzecz organizacji pozarządowych (NGO), w zakresie działalności pożytku publicznego, korzystając również ze środków własnych NGO oraz uzyskiwanych przez nie środków europejskich; ma to miejsce zwłaszcza w zakresie pomocy społecznej. Miasto Kraków w 2012 r. przewidziało do realizacji 16 celów w tym trybie.

Inwestycje mogą być realizowane przy współpracy z podmiotami prywatnymi w wielu formach, w tym: zamówień publicznych, koncesji na roboty budowlane oraz partnerstwa publiczno-prywatnego. Miasto realizowało już inwestycje komunalne w ramach koncesji. Aktualnie przygotowane są oferty 14 inwestycji do realizacji w formie partnerstwa publiczno-prywatnego, w tym 2 zespoły budynków mieszkań komunalnych.

²¹ <http://ppp4krakow.pl>

²² Dane z referatu Katarzyny Bury, Dyrektora Wydziału Mieszkalnictwa UMK, Budowa mieszkań komunalnych w Krakowie, Kongres Finansów Publicznych, Urząd Miasta Krakowa, 17.10.2011.

Oba rodzaje współpracy dają istotne szanse miastu na realizację priorytetowych zadań.

Bibliografia

- Czaja-Hliniak I., *Prawno-finansowe gwarancje samodzielności jednostek samorządu terytorialnego*, [w:] T. Wawak (red.), *Finansowanie jednostek samorządu terytorialnego*, WSA, Bielsko-Biała 2001, z. 6, s. 65.
- Czaja-Hliniak I., *Współdziałanie gmin z organizacjami pozarządowymi na przykładzie miasta metropolitalnego*, „Finanse Komunalne” 2012, nr 1–2, s. 109–120.
- Jóźwiak M., Kopczyńska I., *Regulacje dotyczące udzielania dotacji dla podmiotów spoza sektora finansów publicznych*, „Finanse Komunalne” 2004, nr 4, s. 28.
- Kornberger-Sokołowska E., *Budżety jednostek samorządu terytorialnego w aspekcie decentralizacji i regionalizacji finansów publicznych*, [w:] E. Ruśkowski (red.), *System prawa finansowego*, t. 2, *Prawo finansowe sektora finansów publicznych*, Wolters Kluwer, Warszawa 2010, s. 245.
- Płonka-Bielenin K., *Zakres pojęcia „zadania publiczne” i próba określenia istoty ich realizacji przez organizacje pożytku publicznego*, „Administracja” 2008, nr 2, s. 147.

Summary

Municipalities provide various types of services for residents. In times of crisis it is necessary to raise funds from all possible sources, including cooperation with nonpublic bodies. Regulations allow for many forms of cooperation.

Municipalities may delegate tasks to non-governmental organizations (by giving grants) under the public benefit activity. Under 33 categories of objectives set by law, the City of Kraków designated 16 targets for realization in 2012, especially in social welfare.

Investments can be also realized in cooperation with private entities. In 2009, under the works concession the underground parking was built. Currently, offers of 14 investment are prepared to be performed under contracts for public-private partnership: car parks, municipal buildings, sports and recreational buildings and two units of municipal housing development.